

DAVLAT VA NODAVLAT TASHKILOTLARINING HOZIRGI
PAYTDAGI O'RNI

Raxmonova E'zoza Husniddin qizi

*Samarqand davlat chet tillar
instituti.*

Annotatsiya. Ushbu maqolada O'zbekistonning hozirgi rivojlanish bosqichida ta'lim sohasidagi o'zgarishlar, xususan, nodavlat ta'lim muassasalarining roli tahlil qilinadi. Shuningdek, zamonaviy mehnat bozorida talabalarning bilim va amaliy malakalari qanchalik ahamiyatga ega ekanligini yoritib beriladi.

Kalit so'zlar: Yangi O'zbekiston, inson kapitali, ta'lim tizimi, nodavlat va ta'lim muassasalari, sog'lom raqobat, fundamental bilim, amaliy ko'nikmalar, innovatsiyalar, modernizatsiya, universal mutaxassis.

Аннотация. В данной статье анализируются изменения в сфере образования на современном этапе развития Узбекистана, в частности, роль негосударственных образовательных учреждений. Также освещается значимость теоретических знаний и практических навыков студентов на современном рынке труда.

Ключевые слова: Новый Узбекистан, человеческий капитал, система образования, негосударственные образовательные учреждения, здоровая конкуренция, фундаментальные знания, практические навыки, инновации, модернизация, универсальный специалист.

Abstract. This article analyzes the changes in the sphere of education at the current stage of Uzbekistan's development, specifically focusing on the role of non-governmental educational institutions. It also highlights the importance of students' knowledge and practical skills in the modern labor market.

Keywords: *New Uzbekistan, human capital, education system, non-governmental educational institutions, healthy competition, fundamental knowledge, practical skills, innovations, modernization, universal specialist.*

KIRISH: YANGI O‘ZBEKISTON VA INTELLEKTUAL TIKLANISH STRATEGIYASI

Bugungi kunda O‘zbekiston o‘z taraqqiyotining butunlay yangi va shiddatli bosqichiga qadam qo‘ydi. Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan keng ko‘lamli islohotlarning markazida inson manfaati va uning salohiyatini ro‘yobga chiqarish masalasi turibdi. Iqtisodiyotni modernizatsiya qilish, raqamli texnologiyalarni joriy etish va xalqaro maydonda munosib raqobatbardosh davlatga aylanishning eng asosiy sharti hamda poydevori — bu shubhasiz, inson kapitalini rivojlantirishdir.

Davlatimiz rahbari Shavkat Mirziyoyev ta’kidlaganidek: "Najot — maktabda, najot — ta’limda, najot — bilimda". Ushbu g‘oya jamiyatimizning barcha qatlamlarida intellektual uyg‘onishga turtki bo‘ldi. Hozirgi zamon talabi shuni ko‘rsatmoqdaki, an’anaviy ta’lim usullari bilan cheklanib qolish global mehnat bozoridagi ehtiyojlarni qondira olmaydi. Shu sababli, ta’lim tizimini diversifikatsiya qilish, uning shakl va mazmunini yangilash ustuvor vazifaga aylandi.

Mazkur jarayonda faqatgina davlat ta’lim muassasalariga tayanib qolmasdan, nodavlat sektorni qo‘llab-quvvatlash va rivojlantirish davr taqazosidir. Nodavlat ta’lim muassasalari tizimga yangi ruh, innovatsion yondashuv va sog‘lom raqobatni olib kirdi. Bu esa, o‘z navbatida, yoshlarimizning zamonaviy bilimlar bilan bir qatorda, xalqaro andozalarga mos amaliy ko‘nikmalarni egallashlari uchun keng imkoniyatlar yaratmoqda. Ushbu maqolada aynan ta’limdagi ushbu o‘zgarishlar va nodavlat sektorning intellektual yuksalishdagi o‘rni tahlil qilinadi.

ASOSIY QISM

O‘zbekistonda ta’lim islohotlarining yangi strategiyasi Bugungi kunda O‘zbekiston o‘z taraqqiyotining yangi bosqichiga qadam qo‘ydi. Iqtisodiyotni modernizatsiya qilish va xalqaro maydonda munosib o‘rin egallashning eng asosiy sharti — bu inson kapitalini rivojlantirishdir. Davlatimiz rahbari ta’kidlaganidek: "Najot — maktabda, najot — ta’limda, najot — bilimda". Shu sababli ta’lim tizimini

diversifikatsiya qilish, ya'ni faqat davlat ta'limi bilan cheklanib qolmasdan, nodavlat sektorni rivojlantirish davr talabiga aylandi.

Nodavlat ta'lim muassasalarining roli va sog'lom raqobat So'nggi yillarda O'zbekistonda o'nlab mahalliy va xorijiy nodavlat universitetlari o'z faoliyatini boshladi. Bu jarayon ta'lim tizimida sog'lom raqobat muhitini shakllantirmoqda. Nodavlat muassasalar eng yaxshi o'qituvchilarni jalb qilish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etish orqali ta'lim sifatini oshirishga majbur bo'lmoqda. Bu esa talabalar uchun o'zlari qiziqqan yo'nalish bo'yicha dunyo standartlarida bilim olish imkoniyatini kengaytirmoqda.

Zamonaviy mehnat bozori: Bilim va amaliy malaka uyg'unligi Hozirgi bozor iqtisodiyoti sharoitida "oliy ma'lumot" tushunchasi o'z qiymatini o'zgartirdi; endilikda faqat diplomli bo'lish kifoya qilmaydi. Bugungi kunda talabaning bilim darajasi ikki muhim mezon bilan o'lchanmoqda:

Fundamental bilim: O'z mutaxassisligi bo'yicha chuqur nazariy tushunchalarga ega bo'lish.

Amaliy ko'nikmalar: Muloqot madaniyati, tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish va jamoada ishlash qobiliyati.

Nodavlat ta'lim muassasalari aynan mana shu amaliy malakalarga ko'proq urg'u bermoqda. Talaba faqat auditoriya ma'ruzasini tinglamasdan, keyslar ustida ishlashi va amaliyotni bevosita ishlab chiqarish korxonalarida o'tashi uning raqobatbardoshligini ta'minlaydi.

Investitsiya va innovatsiyalarning ahamiyati Talabaning yuqori malakasi mamlakatga innovatsiyalarni joriy etishda asosiy omil bo'lib xizmat qiladi. Faqat bilimli yoshlarga yangi texnologiyalarni yarata oladi va ularni boshqara oladi. Shuningdek, xorijiy investorlar mamlakatga sarmoya kiritishdan avval o'sha yerdagi ishchi kuchi va mutaxassislar sifatiga, ularning zamon bilan hamnafasligiga alohida e'tibor qaratadi. Rivojlanayotgan O'zbekiston uchun malakali kadrlar — bu milliy xavfsizlik va iqtisodiy barqarorlik kafolatidir

XULOSA

Xulosa o'rnida ta'kidlash lozimki, O'zbekiston ta'lim tizimidagi transformatsiya jarayonlari faqatgina islohotlar majmuasi emas, balki mamlakatning kelajakdagi iqtisodiy barqarorligini ta'minlovchi strategik qadamdir. Nodavlat ta'lim muassasalarining ko'payishi bozorda sog'lom raqobat muhitini shakllantirib, o'quv dasturlarini xalqaro standartlarga moslashtirish va innovatsion texnologiyalarni jadal joriy etishga xizmat qilmoqda.

Biroq, zamonaviy sharoitda faqatgina binolar va zamonaviy jihozlar ta'lim sifatini belgilovchi yagona omil bo'la olmaydi. Asosiy ko'rsatkich — bu talabalarning nafaqat nazariy bilimga ega bo'lishi, balki mehnat bozoridagi real muammolarni hal qila oladigan amaliy ko'nikmalarga ega ekanligidir. Talabalar o'z zimmlaridagi mas'uliyatni chuqur his etgan holda, fundamental bilimlarni amaliy tajriba bilan uyg'unlashtirib borishlari shart.

Zero, Yangi O'zbekistonning intellektual salohiyatini oshirish va global mehnat bozorida raqobatbardosh kadrlar tayyorlash — bu milliy rivojlanishning eng muhim kafolatidir. Maqolada tahlil qilinganidek, nazariyotchi emas, balki "universal mutaxassis" bo'lib yetishgan yoshlarga mamlakat taraqqiyotida hal qiluvchi kuchga aylanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI.

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. – Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2021.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni. "Raqamli O'zbekiston — 2030" strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida. 2020-yil 5-oktyabr, PF-6079-son.
3. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: "Ma'naviyat", 2008.
4. To'xliyev N. Iqtisodiyot asoslari. O'quv qo'llanma. – Toshkent: O'zbekiston Milliy ensiklopediyasi, 2015.
5. Shodmonov R., G'ofurov U. Iqtisodiyot nazariyasi. Darslik. – Toshkent: "Barkamol fayz media", 2017.

6. Abdullaev A. Raqamli iqtisodiyot va uning rivojlanish tendensiyalari // O'zbekiston iqtisodiy axborotnomasi jurnali. – 2022. – №4.
7. Qosimov M.S. Axborot texnologiyalari. O'quv qo'llanma. – Toshkent: Aloqachi, 2019.
8. World Bank Report. Digital Transformation in Central Asia: Challenges and Opportunities. – Washington D.C., 2023.
9. Stat.uz – O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligi rasmiy sayti.
10. Lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.